

Cap. 8 - PUBLICAȚII SPECIALE DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ÎN CERCETARE

CATEGORII DE PUBLICAȚII SPECIALE:

STANDARDE

DESCRIERI DE INVENȚII

TEZE DE DOCTORAT

**Prof.univ.dr.ing. Elena HELEREA
Ing. Magdalena LATEȘ**

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

Activitatea de cercetare nu poate fi realizată fără cunoașterea celor mai noi soluții apărute pe plan mondial. Sistemul de informare și documentare adoptat de fiecare cercetător, varietatea formelor și structurii conținutului materialelor consultate contribuie la reușita activității de creație și cercetare.

Eficiența înseamnă să faci mai bine ceea ce se face deja.
Peter F. Drucker.

CATEGORII DE PUBLICAȚII SPECIALE DE INFORMARE ÎN CERCETARE

- » Standarde
- » Descrieri de invenții
- » Teze de doctorat
- » Cataloage tehnice
- » Rapoarte de cercetare (științifice și tehnice)
- » Preimprimare (preprint-uri)
- » Extrase
- » Bibliografii
- » Indexuri bibliografice
- » Lucrări de referință (dicționare, enciclopedii, ghiduri etc.)

PUBLICAȚII SPECIALE DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ÎN CERCETARE

Standarde. Descrieri de invenții. Teze de doctorat

CARACTERISTICI GENERALE

- fixează direct conținutul și rezultatele activității științifice și tehnice
- conțin moduri de interpretare originale
- permit informarea beneficiarilor asupra rezultatelor noi în domeniu
- asigură calitatea tehnică, promptitudinea și accesul permanent la informații științifice și tehnice
- apar o singură dată
- sunt destinate unor domenii de interes științific restrânse

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

CUPRINS

- Brevetul de invenție
- Invenție
- Soluție tehnică
- Descrierea invenției. Structură. Descrierea soluției tehnice brevetate. Date bibliografice. Cod standardizat internațional
- Catalogarea descrierilor de invenții
- Clasificarea descrierilor de invenții
- Regăsirea informațiilor brevetate

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

BREVETUL DE INVENȚIE

- Document primar oficial
- Prezintă soluții și realizări tehnice
- Are importanță socială
- Rezolvă o cerință obiectivă
- Asigură un progres
- Are la bază idei originale
- Este sursă de informare
- Atestă protecția temporară a unei invenții pe teritoriul statului în care a fost acordat
- Asigură titularul brevetului drepturile conferite de legislația națională

INVENȚIA

- Este rezolvarea sau realizarea tehnică dintr-un domeniu al cunoașterii care prezintă următoarele caracteristici:
 - Noutate și progres față de stadiul cunoscut până atunci
 - Contribuie la promovarea progresului tehnic

SOLUȚIA TEHNICĂ trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- să rezolve o problemă și să aibă aplicabilitate într-un domeniu de activitate
- să rezulte dintr-o activitate de creație științific
- să fie nouă în raport cu soluțiile existente
- să nu fie brevetată sau făcută publică, în țară sau străinătate

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

Descrierea invenției

- este documentația care conține informațiile tehnice ale unei invenții brevetate sau în curs de brevetare
- este publicată și difuzată de organizația specializată a statului respectiv
- conține informații referitoare la stadiul tehnicii
- descrie amănunțit soluția brevetată cu figurile explicative aferente
- are un rol important în activitatea de informare și documentare, în:
 - **faza de informare de orientare**
 - selectarea și planificarea temelor de cercetare științifică
 - completarea cunoștințelor de specialitate ale cercetătorului
 - faza de informare tematică
 - obținerea de date privind rezultatele cercetării științifice
 - cunoașterea stadiului tehnicii mondiale

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

Descrierea invenției

- Este anexă la brevetul de invenție
- Este un document multiplicat prin metode tipografice sau pe purtători moderni de informație
- Este difuzat în țară și străinătate
- Este redactat în limba națională a țării care a acordat brevetul de invenție
- Este redactat astfel încât să îndeplinească, cumulativ, elementele definatorii ale invenției brevetate

Structura descrierii invenției

- Date bibliografice
- Descrierea soluției tehnice brevetate

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

Datele bibliografice

- Sunt elemente caracteristice fiecărui document de bibliotecă / descrieri de invenții
- Ajută la identificarea și diferențierea unui document de alte documente asemănătoare
- Se găsesc pe prima pagină (descrierile de invenții nu au pagină de titlu)
- Sunt precedate de un cod standardizat internațional

Descrierea soluției tehnice brevetate

- Exprimă stadiul tehnicii și a progresului tehnic obținut prin invenție
- Pune accent pe noutatea soluției tehnice brevetate
- Oferă detalii privind realizarea invenției
- Dovedește particularitatea aplicabilității industriale și reproductibilitatea invenției

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

Codul standardizat internațional al datelor bibliografice

- Este un cod standardizat
- Are aceeași semnificație pe plan internațional
- Este un număr format din două cifre, încadrat în paranteze rotunde
- Exprimă semnificația datelor bibliografice
- Este unitar pentru orice țară și orice limbă de redactare a textului
- Are rolul de identificare a datelor bibliografice redactate în limbi inaccesibile persoanei care consultă descrierea invenției

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

CODURI PENTRU IDENTIFICAREA DATELOR BIBLIOGRAFICE

- (10) IDENTIFICAREA DOCUMENTULUI
- (20) DATA ÎNREGISTRĂRII INTERNE
- (30) DATA DE PRIORITATE CONVENȚIONALĂ
- (40) DATA CÂND DOCUMENTUL POATE FI ACCESIBIL
PUBLICULUI
- (50) INFORMAȚII TEHNICE
- (60) REFERINȚE LA ALTE DOCUMENTE DE UZ INTERN ÎNRUDITE
LEGAL
- (70) IDENTIFICAREA PĂRȚILOR REFERITOARE LA DOCUMENT
- (80) IDENTIFICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA
CONVENȚIILE INTERNAȚIONALE

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

CODURI PENTRU IDENTIFICAREA DATELOR BIBLIOGRAFICE

(10) IDENTIFICAREA DOCUMENTULUI

(11) Numărul documentului

(12) Descrierea felului documentului

(19) Codul țării care publică documentului

(20) DATA ÎNREGISTRĂRII INTERNE

(21) Numărul de înregistrare al cererii de brevet

(22)Data de înregistrare a cererii de brevet

(23) Alte date, ex. data expunerii într-o expoziție

(24) Data începerii efectului drepturilor de proprietate industrială

(30) DATA DE PRIORITATE CONVENȚIONALĂ

(31) Nr. de înregistrare a cererilor de prioritate (nr. certificatului de prioritate)

(32) Data de la care începe prioritatea cererii de brevet

(33) Țara în care a fost cerută prioritatea cererii de brevet

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

- (40) DATA CÂND DOCUMENTUL POATE FI ACCESIBIL PUBLICULUI
- (41) Data la care poate fi accesibil publicului
- (42) Data la care s-a făcut accesibil publicului**
- (43) Data publicării prin tipărire sau procese similare a unui document neexaminat
- (44) Data publicării prin tipărire sau procese similare a unui document examinat
- (45) Data publicării prin tipărire sau procese similare a unui document care a fost acordat înainte**
- (46) Data publicării prin tipărire sau procese similare numai a revendicărilor descrierii
- (47) Data la care s-a făcut accesibil publicului la cerere

- (50) INFORMAȚII TEHNICE
- (51) Clasificarea internațională**
- (52) Clasificarea națională**
- (53) Clasificarea zecimală
- (54) Titlul invenției**
- (55) Cuvinte cheie
- (56) Lista documentelor precedente
- (57) Rezumatul sau revendicarea
- (58) Domeniul cercetat

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

(60) REFERINȚE LA ALTE DOCUMENTE DE UZ INTERN ÎNRUDITE LEGAL

(61) Înrudite prin completare

(62) Înrudite prin divizare

(63) Înrudite prin continuare

(64) Înrudite prin republicare

(70) IDENTIFICAREA PĂRȚILOR REFERITOARE LA DOCUMENT

(71) Numele solicitantului

(72) Numele inventatorului

(73) Numele titularului

(74) Numele împuternicitului sau a agenției

(75) Numele inventatorului care este și solicitant

(75) Numele inventatorului care este și solicitant și titular

(80) IDENTIFICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA CONVENȚIILE INTERNAȚIONALE

(81) Statele alese conform Patent Corporation Treaty (PCT) [Tratatul de Cooperare în domeniul brevetelor]

(82) Statele alese conform Patent Corporation Treaty

(84) Desemnarea statelor contractante conform Convenției Europene de brevete

(85) Data completării conform Patent Corporation Treaty

(86) Data de completare pentru descrierea internațională

(87) Data de publicare a descrierii internaționale

(88) Informații referitoare la publicație a raportului de cercetare

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

În catalogul numeric bazat pe clasificarea internațională a descrierilor de invenții, fișele de catalog cu descrierea completă conțin următoarele date bibliografice:

- Vedeta – numele depunătorului sau dacă acesta lipsește numele titularului titlului de protecție
- Titlul invenției. Tipul invenției. Tipul documentului.
- Țara și nr. de ordine al invenției
- Data Înregistrării
- Data publicării
- Observații (ex. Titular, Coautori)
- Clasificarea internațională
- Clasificarea națională

În bibliotecile universitare se poate utiliza descrierea prescurtată, care conține datele bibliografice suficiente pentru semnalarea existenței în bibliotecă a descrierii de invenție:

- Vedeta
- Titlul invenției
- Nr. de ordine al invenției
- Clasificarea internațională

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

ELEMENTELE REFERINȚELOR PENTRU DOCUMENTELE DE BREVET,
incluse în bibliografii sau pentru formularea citărilor,
conform SR ISO 690:1996

Responsabilitatea principală

- depunător (71)
- numele titularului titlului de protecție (73)
- Titlul invenției (54)

Responsabilitatea secundară

- Persoane sau colectivități cu alte funcții

Note

- Clasificare internațională (51)

Identificarea documentului

- Țară sau organism – clar precizate pe documentul de brevet
- Tipul documentului de brevet (12)
- Număr (11)
- Data de publicare (41-47)

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

SISTEME DE CLASIFICARE

- Sunt utilizate în scopul regăsirii informațiilor conținute în descrierea invenției
- Sunt clasificări speciale, altele decât Clasificarea Zecimală Universală (CZU nu acoperă adâncimea de indexare a informațiilor din descrierile de invenții)
- Răspund particularităților specifice descrierilor de invenții
- Au la bază următoarele criterii:
 - obiectul invenției
 - domeniul de utilizare
 - funcționalitatea în utilizarea industrială

Clasificarea de brevet americană

- Este prima clasificare în domeniul brevetelor de invenție
- A apărut în 1830
- Cuprindea inițial 16 clase, notate cu cifre arabe
- În prezent cuprinde mult peste peste 360 clase

Clasificarea de brevet germană

- A apărut în 1877
- Cuprindea inițial 89 clase, număr rămas neschimbat
- Au fost create, în cadrul claselor subdiviziuni: subclase, grupe și subgrupe
- Are o notație alfa-numerică

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

CIASIFICAREA INTERNAȚIONALĂ PENTRU BREVETE DE INVENȚII

- a intrat în vigoare la 1 septembrie 1968
- A fost adoptată de majoritatea țărilor din lume în 1969
- S-a oficializat în 1971 în cadrul Organizației mondiale a proprietății intelectuale prin Aranjamentul de la Strassbourg – convenție ce prevedea ca din cinci în cinci ani structura sa să fie completată cu ultimele informații științifice și tehnice din fiecare domeniu
- Cuprinde toate domeniile producției materiale
- Are o structură ierarhică de ordonare logică a noțiunilor

<http://www.wipo.int/classifications/ipc/ipc8/?lang=en>

Structura clasificării internaționale pentru brevete de invenții

- Secțiuni
- Subsecțiuni
- Clase
- Subclase
- Grupe
- Subgrupe

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

- **Secțiunile** - Reprezintă un domeniu al tehnicii
 - Există 8 secțiuni, simbolizate cu literele mari ale alfabetului latin
 - Exemplu:
 - A - Necesități curente ale vieții
 - B - Tehnici industriale diverse, transporturi
 - C - Chimie, metalurgie
 - D - Textile, hârtie
 - E - Construcții fixe
 - F - Mecanică, Iluminat, Încălzire, Armament, Explozivi
 - G - Fizică
 - H - Electricitate
- **Subsecțiunile** - Nu sunt simbolizate
 - Au titlul compus dintr-un cuvânt sau mai multe cuvinte
 - Sunt divizate în clase

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

- **Clasele** - Reprezintă un subdomeniu
 - Au un titlu și un simbol, format din simbolul secțiunii din care face parte și o grupă de două cifre arabe
 - Exemplu: F02 – motoare cu combustie, ansambluri funcționale ale motoarelor cu gaz cald sau cu produse de combustie
- **Subclasele** – Reprezintă un ansamblu de teme dintr-un subdomeniu
 - Au un titlu și un simbol, format din simbolul clasei și o literă a alfabetului latin
 - Exemplu: F02F – cilindri, pistoane sau carcase pentru motoare cu combustie internă
- **Grupele** – Reprezintă o temă dintr-un ansamblu de teme
 - Au un titlu și un simbol, format din simbolul subclasei și una, două sau trei cifre arabe, urmate de o bară oblică și două zerouri
 - Exemplu: F02F 1/00 – Cilindri. Chiulase de cilindri
- **Subgrupele** - Reprezintă o soluție particulară pentru tema grupei principale
 - Sunt subordonate grupei principale din care fac parte
 - Simbolul este format din simbolul grupei de care aparține, zerourile fiind înlocuite cu una, două sau trei cifre arabe
 - Exemplu: F02F 1/02 Mijloace de răcire

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ÎN CERCETARE

8.1. DESCRIERI DE INVENȚII

PROCEDURA DE REGĂSIRE A INFORMAȚIILOR

- Definirea enunțului temei în termeni tehnici consacrați
- Extragerea din enunțul temei a cuvintelor –cheie
- Identificarea în Indexul de cuvinte – cheie, anexă la Manualul de clasificare internațională, a simbolului de clasificare
- Cercetarea și verificarea simbolului de clasificare în Manualul de clasificare internațională
- Definitivarea simbolului clasificării
- Căutarea informațiilor codificate prin clasificarea internațională în sursele de informare: cataloage numerice

ORGANIZAȚII SPECIALIZATE

- **OSIM – Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci**
<http://www.osim.ro/>
<http://www.osim.ro/legis/legislatie/brevet/lgbrcont.htm>
- **CCIBv - Camera de Comerț și Industrie Brașov**
- Informații pentru obținerea de titluri de protecție în domeniul proprietății industriale atât în țară cât și în străinătate: mărci și indicații geografice, brevete de invenție, desene și modele industriale;
<http://80.96.71.17/ccibv/index.php?id=11>
- **Universitatea Transilvania din Brașov – Departamentul Proprietate Intelectuală**
- Este un departament din cadrul Universității "Transilvania" din Brașov, cu autoritate în domeniul proprietății intelectuale/industriale.
<http://www.unitbv.ro/dpi/>

8.2. TEZE DE DOCTORAT

Cuprins

- Caracteristici
- Definiție
- Particularități de descriere bibliografică
- Exemplu

8.2. TEZE DE DOCTORAT

CARACTERISTICI

- Sunt documente primare
- Sunt documente cu circulație restrânsă

DEFINIȚIE

- Este o lucrare întocmită de un candidat
- Este acceptată în vederea obținerii titlului de doctor
- Are un caracter științific
- Conține elemente de noutate și originalitate

PARTICULARITĂȚI DE DESCRIERE BIBLIOGRAFICĂ

Ca documente de bibliotecă, prezintă următoarele particularități:

- Descrierea bibliografică principală se redactează la numele autorului (vedetă principală de autor)
- Corpul descrierii bibliografice cuprinde elementele caracteristice monografiilor: titlul și mențiunea de responsabilitate, date de publicare, descriere fizică, seria
- În zona notelor se fac mențiuni privind gradul științific, numele și prenumele îndrumătorului de doctorat și bibliografia

EXEMPLU:

BOGATU, Nicolae

Dimensiuni individuale și psihosociale ale capacității de adaptare la cerințe specifice de rol /
Nicolae Bogatu. – București: Universitatea din București, Facultatea de Sociologie, Psihologie,
Pedagogie, Catedra de Psihologie, 1991. – [286]p. 32cm
Teza de doctorat. Cond. șt. Prof. univ. Pantelimon Golu
Bibliogr. p.1-14

8.2. TEZE DE DOCTORAT

BIBLIOGRAFIA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ. TEZE DE DOCTORAT

- Bibliografie elaborată de Biblioteca Națională a României
- Lucrarea apare din anul 1995
- Dispune de un index alfabetic de nume, index alfabetic de titluri și index alfabetic de edituri
- Cuprinde teze de doctorat supuse obligației legale de trimitere, cu titlu de depozit legal, la Biblioteca Națională a României
- Ordonarea lucrărilor s-a efectuat pe domeniile Clasificării Zecimale Universale

8.2. TEZE DE DOCTORAT

BIBLIOGRAFIA TEZELOR DE DOCTORAT: 1957-2007. Susținute la Universitatea Transilvania din Brașov. Susținute de cadre didactice ale Universității în alte centre universitare

- Bibliografia este sistematizată pe facultăți
- În cadrul facultăților, numele autorilor este ordonat alfabetic

CUPRINDE:

- 1230 titluri de teze de doctorat
- Index de autori
- Index de conducători științifici
- Index de an

8.2. TEZE DE DOCTORAT

Bibliografie

1. BOROCAN, Ioana ; DUMITRĂȘCONIU, Constanța. Metodologia de aplicare a normelor ISBD (M). București: Biblioteca Centrală Universitară din București ; Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România, 1993. [170]p.
2. CATALOGUL standardelor române 2006. București: ASRO, 2007.
3. GHEORGHE, Mihaela ; TOMA, Doina. Elemente de biblioteconomie. Aplicații. Brașov: Universitatea Transilvania din Brașov, 1998. 197 p.
4. GHEORGHIU, Mircea. Valorificarea literaturii de brevete de invenții. București: Institutul Național de Informare și Documentare, 1985. 216 p

Bibliografie web:

1. ANGHINII, E. ; BĂRDEANU, V. ; HUMELNICU, M. ; STOMFF, S. Standardizarea Partenerul Dumneavoastră [online] București: ASRO, 2006 [citat 17 noiembrie 2008]. Disponibil pe Internet:
http://www.asro.ro/romana/noutate/Materiale/materiale_iunie/indrumar.doc
2. *ASRO Asociația de Standardizare din România* : Organism Național de standardizare. Informații despre ASRO [online], 2007. Actualizat 8 apr. 2008 [citat 27 oct. 2008]. Disponibil pe Internet: <http://www.asro.ro/>
3. International Classification for Standards [online]. Sixth Edition. International Organisation for Standardization, 2005 [citat 16 noiembrie 2009]. Disponibil pe Internet:<http://www.iso.org/iso/ics6-en.pdf>
4. ISO International Organisation for Standardization. International Standards for Business, Government and Society [online], 2008. [citat 16 noiembrie 2009]. Disponibil pe Internet: <http://www.iso.org/iso/home.htm>
http://www.iso.org/iso/iso_catalogue_ics_browse.htm
<http://www.iso.org/iso/search.htm>
5. ISO Organizația Internațională de Standardizare [online] [citat 17 noiembrie 2008]. Disponibil pe Internet: <http://timepiece.ro/Tehnologie-Organizare/ISO-Organizatia-Internationala-de-Standardizare.html>
6. OSIM – Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci. [online] [citat 17 noiembrie 2009]. Disponibil pe Internet: <http://www.osim.ro/>

TEMĂ

1. Enunțați tema tezei de doctorat.
2. Stabiliți simbolul de clasificare a conținutului tematic al tezei de doctorat, în conformitate cu:
 - Clasificarea internațională a standardelor
 - Clasificarea alfa-numerică a standardelor
 - Clasificarea alfa-numerică a descrierilor de invenții
 - Clasificarea Zecimală Universală (teze de doctorat)
3. Întocmiți o scurtă listă bibliografică, pentru teza de doctorat sau domeniul din care face parte, care să conțină titluri de standarde, descrieri de invenții și teze de doctorat (2 referințe bibliografice pentru fiecare tip de document)